

A két újabb kötet nemcsak számban viszi tovább a tkk köteteit, hanem a szerkesztőbizottság által kitűzött célt is sikerrel szolgálja. Mindkét kérdés életbevágóan fontos a magyar hívők és egyházaik életében is.

Békési I.

Jálics Ferenc: Változik a hitünk? Zsinati Bizottság, Róma 1976, 105 o.

A II. vatikáni zsinat óta sok emberben merült fel a könyv címében fölvetett kérdés. Így Jálics tanulmánya igen időszerű. Vizsgálata azonban nem tartalmi, dogmatikus síkra helyezkedik: a hit megélésének főbb formáit vizsgálja. Megállapítja, hogy öt típust, öt fokozatot különböztethetünk meg a hit fejlődésében. S ilyen értelemben a hitnek változnia is kell: el kell jutnia a lehető legteljesebb formára. Fejtetéseiben felhasználja a modern lélektan és szociológia megállapításait. De sok esetben saját lelkipásztori tapasztalata és egyéni hitének fejlődése szolgáltatja a keretet.

A kisgyermek szülein, főképpen apján keresztül alakítja ki Isten-képét, veti el hitének csíráit s érleli ki első megnyilvánulásait. Ebben a korban a hit „valóságos, de függő viszonyt kifejező.” Az ilyen hit természetes a gyermeknél; fonák, naív lesz viszont, ha a felnőtt számára Isten még mindig szükségleteinek, vágyainak kivételése marad, s nem egy személyesen vállalt találkozásban felismert Teremtő Szeretet. — Az átmenet a gyermekkorból a felnőtt magatartásba lehet zökkenés nélküli, de feszültséggel teli is. A serdülő mindenáron és mindenkitől függetlenül akarja magát, így könnyen lázadva veti el azt, amit gyermekkorában oly szépnek talált: Istent és a hitet. Vagy vitába száll vele, mert érzi, hogy tudatosítania kell, mire támaszkodik, mire való a hite. — Felnőtt akkor lesz valaki, amikor vállalja, hogy személyesen is hozzájárul saját és embertársai életének lehetőleg teljes alakításához. Ennek az életet vállaló törekvésnek a mélyén ott van az Isten. A felnőtt ember hite néha nem haladja meg a „névtelen keresztény” kifejezési fokot, vagy megelégszik a vallásgyakorlatok minimális elvégzésével. De eljutott a felnőtt hitre, mivel éli a szeretetet, szolgálja a másikat. — Amikor azonban valaki kifejezetten is megtapasztalta Isten mindent betöltő valóságát s Krisztusban kinyilvánított szeretetét, akkor jut el az érett hitre. Élete új szintet kap, kiteljesedik, mert Istennel éli.

Bár Jálics típusokat esetel, nem téveszti szem elől, hogy ezek a megjelenési formák és fokok sokszor ugyanabban a személyben egyszerre is megtalálhatók. Mindenkinek fejlődnie kell még a hit terén, senkiben sem érett ki egész teljességében. Könyve második részében nyolc témán mutatja be a különféle típusok magatartását. Így pl. az éretlen, gyerekes hitű felnőtt örökké csak azt kutatja, „hogyan engedheti meg az Isten” a rosszat, a szenvedést. A felnőtt hitű elsősorban küzdeni akar a rossz ellen, mivel a változó, növekvő természet kínóvését látja benne. Aki érett hitre jutott, az veszi észre a kereszten függő Krisztust. A feszület tövében kezdi megsejteni, hogy a kereszt, a „rossz” a szeretet jele és kifejezője is lehet. — Hasonló módon vezet végig az apostolkodás, a politika, az ima, a szentírás, a mise, a felvilág és a szentek közössége témáin. „Végső megfontolások” c. fejezete pedig a túlvilág típusok közösségi, egyházi életben való megnyilatkozására mutat rá. Igen finom és mély képpben vázolja, hogyan folynék le ennek az ötféle típusú embernek vallási kérdésekről folyó vitája (84 — 89). Végül függelékben hozza a Szolgálat 22. számában megjelent cikkét: Isten népe — az Egyház reménye.

Mind saját hitünk mélyebb megértésére, mind pedig lelkipásztori ill. apostoli tevékenységünk elmélyítésére nagy haszonnal forgathatjuk Argentínába szakadt honfiktársunk írását.

Benkő Antal

Xavier Léon-Dufour: Dictionnaire du Nouveau Testament, Seuil, Paris, 1975, 570 o.

X. Léon-Dufour, akinek nevét a magyar közönség is jól ismeri, főleg teológiai magyar fordításban is közkézen forog az ő vezetésével szerkesztett Biblikus Miológia Szótár, egy jó évvel ezelőtt megjelentette az Újszövetség Szótárát. Még